

REFERAT Økonomiudvalget 2018-2021 d. 01-12-2020

Mødedato Tirsdag d. 01. december 2020 kl. 16:30

Mødested ML 8 – Røjle Klint

Mødedeltagere John Kruse, Johannes Lundsryd Jensen, Anni B. Tyrrestrup, Steen
Dahlstrøm, Regitze Tilma, Karin Riishede, Kaj Johansen, Mikkel
Dragmose-Hansen, Morten Weiss-Pedersen

Indholdsfortegnelse

Vedtagelse af DK2020 Klimaplan for Middelfart Kommune.....	3
--	---

Punkt 491: Vedtagelse af DK2020 Klimaplan for Middelfart Kommune

2019-009141

Beslutning

Anbefales overfor Byrådet.

Præsentation

Byrådets vedtagelse af DK2020 Klimaplanen for Middelfart Kommune.

Forvaltningen foreslår

- at Byrådet vedtager DK2020 Klimaplanen med tilhørende bilag, og
- at Byrådet igangsætter den konkrete gennemførelse af planens tiltag gennem indgåelse af strategiske partnerskaber og i tæt dialog med borgerne, erhvervsliv, foreninger og organisationer.

Sagsbeskrivelse

Middelfart Kommune blev i 2019 sammen med 19 andre kommuner en del af projekt DK2020, der er støttet af Realdania og understøttet af CONCITO. I DK2020 skal kommunerne med udgangen af 2020 have lavet C40 inspirerede klimaplaner, der opfylder Parisaftalen og har mål om at nå netto-nul udledning af drivhusgasser senest i 2050. Samtidig skal Klimaplanen omhandle kommunens tilpasning til klimaforandringerne.

DK2020 Klimaplanen for Middelfart Kommune er udarbejdet i henhold til C40s Climate Action Planning Framework (CAPF), og omfatter udover selve DK2020 Klimaplanen flere bilag samt CAPF dokumentet.

Når Klimaplanen er vedtaget vil der blive lavet en kortere, formidlingsvenlig udgave af Klimaplanen – en ”Klimaplanen kort fortalt”.

I det indledende arbejde med planen har forskellige interessenter - eksterne og interne - været involveret og har bidraget med input til planen. Byrådet har på temamøder drøftet planen og har givet input. Miljø- og Energiudvalget har flere gange behandlet dele af planen - om henholdsvis reduktion af drivhusgasser og klimatilpasning.

I den afsluttende fase har Byrådets forhandlingsudvalg indgået en politisk klimaaftale, der lægger sig oven på Klimaplanen.

Politisk Klimaaftale

Klimaafspraken vedlægges som bilag, og hovedelementerne omtales her:

Aftalen tager afsæt i det hidtidige arbejde, hvor Middelfart kommune sammen med borgerne og i partnerskaber med andre aktører har udviklet og gennemført grønne helhedsløsninger til reduktion af drivhusgasudledningen og for klimatilpasning.

Bred folkelig inddragelse bliver en afgørende forudsætning for planens realisering og løbende udvikling, og byrådet prioriterer en borgernær og involverende realisering af Klimaplanen. Byrådet påtager sig med DK2020 Klimaplanen den lokale ledelse af indsatsen og forpligter sig desuden til aktivt at arbejde for, at samfundsstrukturer og omverdenen tilpasser sig og drager nytte af en mere bæredygtig fremtid – i regi af Klimafolkemødet.

Indsatsen og samarbejdet omkring DK2020 Klimaplanen skal skabe merværdi for lokalsamfundet. Klimatiltag og – handlinger skal medvirke til større livskvalitet, et konkurrencedygtigt erhvervsliv og et meningsfuldt arbejdsmarked. Samlet set bliver DK2020 Klimaplanen et vigtigt fundament for udviklingen af Middelfart Kommunes attraktivitet.

Byrådet påtager sig med Klimaplanen den lokale del af ansvaret for at løse de globale klimaudfordringer.

Aftalen indeholder konkrete beslutninger om:

- Der skal arbejdes for at øge andelen af vedvarende energi via solceller gennem planlægning for solcelleparker og ved at integrere solceller i eksisterende bygningsmiljø, med en ambition om at der etableres i størrelsesordenen 200 hektar solceller.
- Alle nye tiltag skal klimavurderes, sager til udvalg skal forholde sig til Klimaplanen og opfølgning på Klimaplanen skal samtænkes med budgetlægningen.
- Arbejdet med Klimaplanen skal forankres i alle udvalg og i alle dele af den administrative organisation.

- Der indføres en forpligtelse til at anvise alternative løsninger, såfremt tiltag udgår eller ikke kan opfyldes. Alternative løsninger skal give et tilsvarende (eller bedre) resultat på bundlinjen i planens CO2-regnskab.
- Middelfart Kommune skal invitere til og tage imod invitationer til partnerskaber, der understøtter planen (bl.a. konkret om at fremme fjernvarme og understøtte fælles grønne løsninger, fremme skovrejsning og udtagning af lavbundsjord, understøtte grøn omstilling i turisterhvervet og fremme elbilisme).
- Den lokale inddragelse og medvirken til planens realisering skal fremmes, f.eks. gennem nærværende fællesskaber og løsninger som fx skovarealer, byhaver, spisehaver, skovhaver o.lign.
- Der skal nedsættes et §17, st. 4 udvalg, der skal beskæftige sig med det ene af de tre store indsatsområder: Energibesparelser og energireoveringer i bolig- og bygningsmassen.
- Der afsættes en ramme i budget (se under Økonomi) og Middelfart Kommune vil tiltrække finansiering fra nationale fonde (offentlige og private) og relevante EU programmer samt undersøge mulighederne for at etablere en lokalforankret klimafond til indbetaling af klimakompensation og andre bidrag til grøn omstilling.

DK2020 Klimaplanen indeholder afsnit indenfor følgende områder:

Reduktion af drivhusgasudledningen

Målet om 70 % reduktion af udledningen i 2030 (i fht. 1990) kan ifølge Klimaplanen nås gennem en lang række tiltag. De væsentligste tiltag de første år ligger primært indenfor energiområdet og omfatter:

- Udfasning af olie- og gasfyr og omstilling til grøn fjernvarme, nærvarme og individuelle løsninger som varmepumper, jordvarme og lignende
- Energibesparelser og energireovering i bygnings- og boligmassen
- Power to X (PtX), hvor overskydende grøn strøm (f.eks. fra sol, vind og biomasse) anvendes til f.eks. at producere flydende grønne brændstoffer – bl.a. til tung transport og flytrafik.

Dertil kommer flere andre tiltag og yderligere tiltag indenfor energi, transport og landbrug er i et udviklingsspor beskrevet for vejen frem mod det endelige mål om netto-nul udledning i 2050.

Klimatilpasning

Der er vedtaget en Klimatilpasningsstrategi i Byrådet i januar 2020. Næste skridt er en ny klimatilpasningsplan. Der mangler dog nye klimadata, og det giver ikke mening at lave planen uden disse. Klimatilpasningsdelen af Middelfart Kommunes DK2020 plan er i stedet udført som en ”strategisk granskning” af den eksisterende plan, og Klimaplanen indeholder en forpligtelse til at udarbejde ny klimatilpasningsplan i 2021, når de nødvendige data bliver tilgængelige.

Inklusion

Alle tiltag der gennemføres har i større eller mindre omfang konsekvenser (sociale, økonomiske, miljømæssige) for virksomheder, borgere og samfundet. Det er vigtigt at overveje om der kan være sociale eller økonomiske skævvridninger når tiltagene konkretiseres, og at eventuelle gevinster fordeles retfærdigt.

Handlinger til dette er indarbejdet i kapitlet Ledelse og governance og i Klimaaf-talen.

Ledelse og governance

Et vigtigt værktøj i en klimaplan for at opnå omstillingen er den faktiske udmøntning af politisk klima-ledelse. I Klimaplanen beskrives hvilke strukturer Byrådet vil ændre på for at bidrage til omstillingen, og Klimaaf-talen fastlægger den politiske ledelse af Klimaplanens implementering.

Revision og opfølgning

DK2020 Klimaplanen vil som helhed blive revideret hvert 4. år. I henhold til Klimaaf-talen skal der midtvejs mellem hovedrevisioner laves en delrevision af planen. Revisionerne skal sikre, at Byrådet løbende kan tilføje nye tiltag i forhold til at nå målene og formindske manko i forhold til drivhusgasreduktioner.

Fra 2021 skal der op til budgetforhandlingerne laves en status på DK2020 Klimaplanen. I efteråret laves en opfølgning på implementering, en opgørelse af den samlede CO2-reduktion samt de effekter, indsatsen har på civilsamfundet i øvrigt.

Forhåndsgodkendelse fra CONCITO

CONCITO har gennemgået Middelfarts Kommunes klimaplan, dokumentation m.v. og foretaget en vurdering heraf i forhold til de elementer, der indgår i C40s Climate Action Planning Framework (CAPF).

På baggrund af denne gennemgang og med forbehold for C40s efterfølgende godkendelse vurderer CONCITO, at kommunens klimaplan m.v. lever op til elementerne i CAPF under forudsætning af:

- at den politiske vedtagelse omfatter alle mål og elementer som er nødvendige for at opfylde CAPF, herunder både klimaplan, bilag A, B og CAPF-baggrundsmaterialet

- at kommunen i tilfældet af en klimatilpasningsindsats, der baseret på ældre plangrundlag anerkender forpligtelsen til efterfølgende at fuldføre den planlægning og de beslutninger, som er nødvendige for at leve op til CAPF inden udgangen af 2021
- at den politiske vedtagelse derudover ikke ændrer afgørende på det grundlag, som har været forelagt CONCITO.

De tre forudsætninger vil være opfyldt, såfremt Byrådet vedtager Klimaplan og bilag som de foreligger, og at der udarbejdes en Klimatilpasningsplan i løbet af 2021, sådan som det er beskrevet i Klimaplanen.

CONCITO gør i øvrigt opmærksom på to opmærksomhedspunkter i forbindelse med Middelfart Kommunes klimaplan.

Det ene opmærksomhedspunkt drejer sig om Klimaplanens antagelse om en reduktion i transportbehovet for vejtrafik. CONCITO bemærker, at antagelsen kalder på en ambitiøs og fokuseret implementering, en tæt opfølgning og vilje til at iværksætte andre tiltag, såfremt antagelsen viser sig svært realiserbar.

Det andet opmærksomhedspunkt drejer sig om Klimafonden omtalt i planen. CONCITO opfordrer kommunen til i udformningen af fonden at være opmærksom på, at indsatserne reelt kan betragtes som 'kompensation', og at der derfor skal være opmærksomhed omkring, at der opnås reelle klimaeffekter gennem Klimafonden.

Økonomi

Langt de fleste investeringer i klimatiltag foretages af andre aktører end kommunen - selskaber, virksomheder, borgerne. Der vil i mange tilfælde også være positive økonomiske konsekvenser af at gennemføre klimatiltag, f.eks. i form af øget beskæftigelse.

I forhold til at igangsætte, facilitere, forberede, planlægge osv. de mange nødvendige tiltag spiller kommunens indsats en stor rolle. Planen peger på, at denne øgede indsats fra kommunens side øges gradvist. Det er et krav til DK2020 Klimaplanen, at den skal opføre de nødvendige personaleressourcer og - hvor det er muligt - skal de være afsat på kort sigt til implementering af planen.

Der er fra budget 2021 foreløbig afsat 0,9 mio. kr. årligt til at gennemføre borgerprocesser, udarbejde materialer og indkøb af materiel. Den indgåede Klimaaftale beskriver desuden følgende vedr. økonomi og budget:

Middelfart Kommune vil fra 2021 og frem klimavurdere budgetforslagene i forhold til udledning af drivhusgasser. Fra budget 2022 og frem afsættes en grunddrømme på 2 mio. kr. årligt for at sikre den fremtidige implementering af planen. Rammen kan bl.a. bruges på at realisere partnerskaber og mindre projekter.

Byrådet vil i 2021 behandle et oplæg om, hvordan administrationen vil sikre gennemførelse af klimahandlingsplanen og herunder forelæggelsen af nødvendige og konkrete beslutningsgrundlag for stående udvalg, Økonomiudvalget og Byrådet. Tiltag, der ud over grunddrømmen kræver kommunal finansiering/medfinansiering, vil primært blive behandlet i forbindelse med den årlige budgetlægning.

Høring

Ingen høring i forhold til selve DK2020 Klimaplanen.

Ved kommende revisioner af Klimaplanen sker det med involvering og høring som minimum på samme måde som det sker efter Planlovens regler.

I Klimaaf-talen er blandt andet følgende præciseret omkring involvering lokalt og indgåelse af partnerskaber:

- Bred folkelig inddragelse bliver en afgørende forudsætning for planens realisering og løbende udvikling, og byrådet prioriterer en borgernær og involverende realisering af Klimaplanen.
- Den lokale inddragelse og medvirken til planens realisering skal fremmes.
- Middelfart Kommune skal invitere til og tage imod invitationer til partnerskaber, der understøtter planen.
- Der skal nedsættes et §17, st. 4 udvalg, vedr. energibesparelser og energireoveringer i bolig- og bygningsmassen.

Klima & bæredygtighed

DK2020 Klimaplanen vil sammen med Klimaaf-talen være det overordnede dokument i forhold til Middelfart Kommunes arbejde med grøn omstilling og reduktion af drivhusgasudledning.

Desuden vil den opfølgende Klimatilpasningsplan i 2021 levere rammen for klimatilpasning fremadrettet.

Bilag

Politisk Klimaafale

DK2020 Klimaplan Middelfart Kommune

CAPF - DK2020 Klimaplan

Bilag A - DK2020 Klimaplan

Forhånds vurdering fra CONCITO